

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Üi.:

Tel.:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira — a rendőri intézkedés elleni panasznak a ruházat- és csomag átvizsgálás módja, a szolgálati fellépés végrehajtása körében tapasztalt rendőri mulasztás, illetve bilincs alkalmazásának jogszerűtlensége és megalapozatlansága tekintetében

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

1. panaszos
2. Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
3. Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
4. Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amit postai úton megerősített, majd pedig elektronikus úton kiegészített.

A panaszos beadványában foglaltak szerint, *-n * óra körüli időben rendőrségi gépkocsi fékezett le a panaszos mellett. A rendőrök igazoltatás alá vonták, majd pedig a bevásárlótáskáját tüzetesen átvizsgálták. A panaszos csomagjának átvizsgálása során mindent rendben találtak, ő azonban indokolatlannak és sértőnek találta a rendőri intézkedést, és kérte, hogy a rendőrök azonosítsák magukat. A rendőrök azonban nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, hanem sietve beültek a szolgálati gépkocsiba. A panaszos a gépkocsi elé ment, hogy leolvassa a rendszámot, majd pedig hívta a 112-es segélyhívó számot. A rendőrségi gépkocsival a rendőrök megindultak a panaszos felé, és olyan közel hajtottak hozzá, hogy a panaszos rátenyerelt a járműre. A gépkocsi ekkor végre megállt, és abból kiszálltak a rendőrök. Időközben egy másik rendőrségi gépkocsi is a helyszínre érkezett.

Ezt követően a rendőrök a panaszost – aki mozdulatlanul állt, szatyorral a vállán és mobiltelefonnal a kezében – körbevették, a mobiltelefonját kicsavarták a kezéből, majd pedig kezeit hátra helyzetben megbilincseltek, és durván a földre lökték, először hasra, majd pedig oldalra fektették.

A panaszost beszállították a Rendőrkapitányságra, ahol 3 órán keresztül fogva tartották zárkában, és közben – kérése ellenére – vizet nem ihatott, illetve a mosdóhasználatot sem engedélyezték számára, holott akkor országosan hőségriadó volt elrendelve.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- az igazoltatást,
- a ruházat-és csomagátvizsgálást,
- a szolgálati fellépés módját,
- az előállítás jogszerűségét,
- az előállítás időtartamát,
- a testi kényszer és a bilincs alkalmazását,
- a mobiltelefonja elvételét.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrök indokoltan vonták intézkedés alá a panaszost, akinek igazoltatása és átvizsgálása jogszerűen történt, ugyanakkor nem a legkíméletesebb módját választották intézkedésüknek, ami által sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, illetve az a megalázó elbánás tilalmába ütközött. A ruházatátvizsgálás nem megfelelő jogalapjának megjelölése miatt továbbá sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A panaszos elfogása és előállítása jogszerű és arányos volt, a kényszerítő eszközök alkalmazásával úgyszintén jogszerűen korlátozták a panaszos alapjogait. Az ivóvíz nem biztosításával a rendőrség sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés b) pontja ba) alpontja szerint a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A főkapitányi döntéssel szemben a panaszos a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete a főkapitányi határozatnak (a továbbiakban: határozat) a panasz elutasító részét hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította, egyebekben a panaszos keresetét elutasította.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében a következő megállapításokat tette:

„(...) A bíróság a rendelkezésre álló közigazgatási iratok és a per során lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján ... .. arra a következtetésre jutott, hogy az alperes megsértette az Rtv. 2. § (1) bekezdésében és a 15. § (1) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy nem kíméletes módját választotta a csomag- és ruházat átvizsgálásának. E körben nem foghatott helyt az alperes azon perbeli érvelése, hogy a felperes számára nagyobb hátránnyal járt volna, ha a nagy forgalmú benzinkút területén vizsgálják át, mivel e tény – a benzinkút felvétele beszerzésének elmulasztása miatt – az alperes nem bizonyította, e bizonyítás hiányában pedig érvelése csak feltételezés, az azonban köztudomású tény, hogy a 3-as számú főút *-ról kivezető szakasza nagy forgalmú, ezért ott mindenképpen többen láthatták az intézkedést, mint a benzinkút területén vagy esetleg a főúthoz képest távolabb eső helyen.”

„(...) A felperes az első intézkedés tekintetében sérelmezte azt is, hogy az intézkedő rendőrök nem mutatkoztak be és nem igazolták magukat.”

„(...) Minderre tekintettel a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy csak a napszaknak megfelelő hangos köszönés megtétele volt kétséget kizáróan megállapítható, a bemutatkozás és a szolgálati jelvény felmutatása nem volt igazolt.”

„(...) Egyértelműen megállapítható volt a közigazgatási eljárás során beszerzett bizonyítékok és a perben meghallgatott tanúk vallomása alapján az is, hogy az intézkedő rendőrök jogszabályi kötelezettségük ellenére az intézkedés megkezdése előtt nem közölték az intézkedés célját, csak azt követően, hogy a felperes sérelmezte annak hiányát. A bíróság e kötelezettség megszegésével kapcsolatban arra mutat rá, hogy teljesen életszerű volt a felperes értetlen viselkedése, hiszen látszólag minden ok nélkül rendőrök érkeztek meg tartózkodása helyszínére és a szokásos igazoltatáson túlmenően ruházatának és a csomagjának átvizsgálását is végre kívánták hajtani. Ilyen váratlan és az intézkedés alá vont számára érthetetlen intézkedés esetében különösen indokolt az, hogy a rendőrök a nélkül, hogy az érintett személy értetlenkedését kifejezné, az intézkedés megkezdése előtt közöljék az intézkedés alá vont személlyel az intézkedésük célját, mivel ezzel további intézkedés, avagy esetlegesen a kényszerítő eszközök alkalmazását is el lehetne kerülni, sőt még azt is, hogy az intézkedés során esetlegesen végzetes események következzenek be, rámutatva arra is, hogy egyebekben ez az intézkedő rendőröknek jogszabályban előírt kötelezettsége, ezért a felperes keresete e tekintetben megalapozott volt.”

„(...) A felperes keresetében sérelmezte a második intézkedés jogszerű voltát is, mellyel kapcsolatban a bíróság az alperessel egyezően a határozatban hivatkozott jogszabályok alapján azt állapította meg, hogy az előállítás jogalapja és időtartama jogszerű volt, így az

alperes nem sértette meg az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját és a (3) bekezdését, így e tekintetben a felperes keresete megalapozatlan volt.”

„(...) A felperes vitatta a testi kényszer, de különösen a bilincs alkalmazásának jogszerűségét is (....)”

„(...) A rendelkezésre álló közigazgatási iratok alapján az alperes határozati érvelésével szemben a bíróság a felperes álláspontját osztotta, megállapítva, hogy az ellenállásra történő hivatkozás a bilincs jogalapjaként azért nem volt elfogadható, mert a bilincs megkezdését megelőzően olyan jellegű, konkrét magatartás kifejtéséről, amely alapján a felperes ellenállása megállapítható lett volna, nem merült fel adat.”

„(...) A bíróság mindenekelőtt arra utal, hogy az Rtv. 48. § c) pontja nyelvtani értelmezése szerint az ellenszegülés megtörése azt jelenti, hogy meg kell valósulnia egy konkrét ellenszegülő magatartásnak, amit csakis bilincs alkalmazásával lehet megtörni. A szó jelentésére tekintettel a bilincs alkalmazása nem szolgálhatja a megelőzést, hiszen a megtörés szűkebb fogalom a megelőzésnél. A bíróság e körben hivatkozik a Kúria Kfv.III.38.129/2016/4. számú ítéletében foglaltakra, melyben a Kúria kimondta, hogy „a bilincshasználat bármilyen kényszerítő körülmény, biztonsági kockázat nélküli, preventív használata egyértelműen ellentétes lenne az Emberi Jogok Európai Bíróságának irányadó gyakorlatával is.” Az ellenszegülés potenciális, távoli lehetősége tehát önmagában nem teremt jogalapot a bilincs használatára, megjegyezve, hogy jelen esetben a bizonyítékok alapján még e körülmény sem volt megállapítható.”

„(...) A bíróság álláspontja szerint a bilincselésre egy korábbi intézkedés alatt tanúsított magatartás nem adhat okot, hiszen ha az megalapozza a kényszerítő eszköz alkalmazását, akkor annak már meg kellett volna történnie, ha pedig nem, akkor azzal a későbbiekben sem lehet jogszerűen élni, ugyanis a bilincs alkalmazását rögzítő jogszabályok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a bilincs sem megtorlásként, sem megelőzésként nem alkalmazható, csakis a törvényben konkrétan meghatározott feltételek bekövetkezte esetén.”

„(...) A bíróság a per során lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azonban abban a helyzetben volt, hogy a rendelkezésre álló és a beszerzett bizonyítékok alapján, azok értékelésével e kérdésben is érdemben tudott dönteni, melynek eredményeképpen azt állapította meg, hogy a bilincs alkalmazása az intézkedő rendőrök részéről szükségtelen és jogalap nélküli volt, ekként ea felperes keresete e tekintetben is megalapozott volt.”

„(...) A felperes keresetében jogsértésként hivatkozott arra is, hogy az alperes nem vizsgálta meg azon jogsértést, hogy a rendőrök nem engedték meg, hogy a saját telefonján értesítse egy általa kiválasztott hozzátartozóját, mely kereseti kérelem tekintetében a bíróság azt állapította meg, hogy mivel e hivatkozás nem képezte a panasz tárgyát, ezért arról az alperes jogszerű módon nem döntött határozatában, ekként e kereseti kérelem nem volt megalapozott.”

„A kifejtettekre tekintettel a bíróság az alperes határozatát – megváltoztatási jogkör hiányában - a keresettel támadott panaszt elutasító részében a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján teljes egészében hatályon kívül helyezte és az alperest e körben új eljárásra kötelezte.”

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a panaszbeadvány;
- a panasz megerősítése;
- a panasz kiegészítése;
- Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele;
- Alosztály jelentése elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról, és az ahhoz kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- Alosztály igazolás az előállítás időtartamáról;
- Alosztály által kiállított „Nyilatkozat”;
- Rendőri intézkedés alatt álló személy orvosi vizsgálatáról szóló dokumentum;
- Nyomatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről;
- Rendőrkapitányság Osztály vezetőjének összefoglaló jelentése a kényszerítő eszközök kivizsgálásáról;
- Alosztály büntető feljelentése;
- a panaszosnak a Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez címzett levele;
- Alosztály jegyzőkönyve tanú meghallgatásáról közigazgatási ügyben;
- Rendőrkapitányság Osztály vezetőjének jelentése;
- Alosztály jegyzőkönyve gyanúsított kihallgatásáról;
- Alosztály tanúkihallgatásról szóló jegyzőkönyvek;
- Alosztály jelentései,
- a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete.

IV.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

V.

A rendelkezésre álló – a III. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A „Jelentés elfogás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” elnevezésű rendőrségi dokumentum szerint két rendőr járőr *-n, a szolgálatuk teljesítése során, * órákor azt az utasítást kapta a Tevékenység Irányítási Központtól (továbbiakban: TIK), hogy menjenek a * vezető útra, mivel személyleírás és ruházat alapján egy korábbi bűncselekmény elkövetőjére hasonló személy (a panaszos) ezen az útszakaszon várakozik, illetve próbálja az ebbe az irányba közlekedő gépjárműveket megállítani.

A rendőrök a helyszínre érkezve biztonságosan megálltak a szolgálati gépkocsival a benzinkútról kivezető útszakaszon, mivel ott találták meg a panaszost. Kiszálltak a gépkocsiból, és látták, hogy a panaszos ruházata valóban illett a korábbi bűncselekmény elkövetőjének ruházatához, ezért intézkedés alá vonták, és igazolásra szólították fel.

A rendőr * órákor a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdte az intézkedést, majd közölte a panaszossal, hogy miért intézkednek vele szemben, és felszólította személyi igazolványa vagy más fényképes okmány átadására, amivel hitelt érdemlően tudja igazolni magát. A panaszos erre nem volt hajlandó, közölte, hogy nem adja át az igazolványt. Nem értette, hogy miért kellene magát alávetni az intézkedésnek. A rendőr közölte, hogy az igazolás megtagadása esetén előállítja a Rendőrkapitányságra. A panaszos megértette a közlést, és vezetői engedélyét átadta. A rendőr közölte vele, hogy a ruházatát és a vállán levő szatyrot is átvizsgálja. A panaszos ezt megtagadta, azt mondta, hogy ehhez a rendőrnek nincs joga és azt nem hagyja. A rendőr ekkor közölte, hogy nemcsak az igazoltatás, hanem bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt is előállíthatja, hiszen hasonló ruházatot viselt, mint egy korábbi bűncselekmény elkövetője és a személyleírás is illett rá. A panaszos a közlést megértette, a rendőr a panaszos ruházatát és szatyrot tüzetesen átvizsgálta, de nem volt nála a korábbi bűncselekmény helyszínéről eltulajdonított készpénz, illetve más szabálysértésből vagy bűncselekmény elkövetéséből származó tárgy vagy eszköz. A ruházatában névjegykártyák, és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány volt. A szatyorban – személyes ruházatán kívül – élelmiszer volt fellelhető.

A rendőr az átvizsgálást követően közölte, hogy az intézkedést befejezték, a napszaknak megfelelően elkészönt és a panaszosnak szólt, hogy elmehet. A szolgálati gépkocsi felé indultak, hogy beüljenek, azonban ekkor – annak ellenére, hogy közölték a panaszossal az intézkedés végét – a panaszos folyamatosan agresszíven viselkedett, szitkozódott, amikor beültek a gépkocsiba, követte a rendőrök mozgását, akik nem tulajdonítottak ennek jelentőséget, mivel a bűncselekmény elkövetőjének felkutatása volt első számú szolgálati feladatuk.

Amikor a rendőrök beültek a szolgálati gépkocsiba, a panaszos annak hátuljánál volt, amikor a rendőr még a gépkocsi elindulása előtt azt vette észre, hogy a panaszos előre szalad, és egy erőteljes mozdulattal a motorháztetőre ütött egyik kezével, a jobb oldalon. Ezt látva a rendőr a gépkocsit a kézifékkal rögzített és a társával együtt kiszállt, amivel egy időben érkezett a helyszínre a TIK 2 által is küldött három másik rendőr, akik látták és hallották is a panaszos erőszakos cselekményét.

A panaszos továbbra is arrogánsan viselkedett, sérelmezte a rendőri intézkedést. Ekkor a nyomozó „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával közölte vele, hogy az intézkedésnek vesse alá magát, mivel garázdaság bűncselekményét követte el. Mivel a panaszos a kezeivel hadonászott, a rendőr felszólította, hogy azokat tegye hátra, mivel már ekkor érezhető volt, hogy akár támadólag is felléphet a vele intézkedő rendőrökkel szemben, amely miatt az intézkedés biztonságos fogatosítása és befejezése érdekében meg kell őt bilincselni.

A bilincselés során a rendőr megragadta a panaszos bal kezét, bal csuklójára elhelyezte a bilincset, közben azonban a panaszos „kígyózó mozgást” végzett, testsúlyát elengedte, ekkor a rendőr és a rendőr, illetve a két körzeti megbízott a panaszost a jobb és bal hónaljánál megragadták és testét egyensúlyba hozták, azonban a panaszos magatartása annyira ellenszegülő volt, hogy álló helyzetben sem tudták kezeit hátra bilincselni. A panaszos bilincselése a panaszos és a rendőrök testi épsége szempontjából úgy volt a legcélszerűbb, hogy a panaszost a földre vitték, amelynek során a rendőr lábsöpréses módszert alkalmazott, aminek következtében a panaszos, elveszítve egyensúlyát, a földre került. A földre vitelt a rendőrök kontrollálták, hogy a nagyobb sérülést elkerüljék, így a panaszos csak hámsérülést szenvedett a térdén, illetve az egyik könyökén. Végül a földre vitelt követően sikerült a panaszost hátra helyzetben megbilincselni.

A bilincselés közben a r. őrnagy nyomozó folyamatosan mondta a panaszosnak, hogy ne álljon ellen, és adja fel aktívan ellenszegülő magatartását.

A panaszost a járőrök szolgálati gépkocsijával a Rendőrkapitányságra állították elő. Az előállító helyiségbe történő befogadás során a nála levő tárgyakról letéti jegyzőkönyvet készítettek, majd a 4-es számú előállító helyiségben helyezték el. * órákor a panaszost átadták a szolgálatirányító parancsnoknak, aki intézkedett az orvosi ellátásáról, amit az éjszakai szolgálatot teljesítő járőrök hajtottak végre. A szolgálati gépkocsi helyszíni szemlét egy bűnügyi technikus és egy másik rendőr végezte.

A jelentés szerint * órákor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján a panaszost igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, és a 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján (szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követően) elfogták. Vele szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszerítést, illetve a 48. § d) pontja alapján (ellenszegülés megtörése érdekében) bilincset alkalmaztak. A bilincselés *-n * órától * óráig tartott, hátra helyzetben történt, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. §-ának (6) bekezdése alapján. A kényszerítő eszközök alkalmazására előzetes figyelmeztetés történt. A kényszerítő intézkedés, illetve eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. A rendőri intézkedés során a panaszos orvosi ellátásáról intézkedtek (hámhorzsolásos, könnyű sérülés történt). A panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján hozzátartozója (képviselője) kiértesítését kérte (két személyt jelölt meg). Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az annak idejéről szóló igazolást kiadták. A panaszost további intézkedés céljából * órákor átadták a Rendőrkapitányságnak.

Az előállítás oka *-n * órákor szűnt meg, akkor a panaszost szabadon bocsátották.

VI.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében a határozatot hatályon kívül helyezte, és az ORFK-t új eljárás lefolytatására kötelezte.

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

1. Az igazoltatás

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja, a (2) és (4) bekezdés szerint „A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

(4) A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól

ujjnyomat vehető, az igazolatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.”

A panaszos a beadványában meg nem értését fejezte ki atekintetben, hogy miért kérte el a rendőr az okmányait, miért igazoltatta.

A Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint a teljes közterületi szolgálat egy korábbi bűncselekmény elkövetőjét próbálta meg felkutatni, amikor is az elkövetőre illő személyleírású és ruházatot viselő panaszost észlelték a benzinkút melletti útszakaszon, amint az arra közlekedő járműveket próbálta meg leinteni. Az intézkedő rendőrök a TIK-től kapták az utasítást, hogy menjenek a helyszínre.

A rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a rendőrségnek a panaszos vonatkozásában intézkedési kötelezettsége keletkezett. A rendőrségi információk szerint ismeretlen személy bűncselekményt (trükkös lopást) követett el. A bűnelkövető elfogása esetén a rendőrség valószínűsítette, hogy a bűncselekmény elkövetéséből származó pénzt is megtalálják, ezért a teljes közterületi szolgálat a bűnelkövetőt próbálta felkutatni. Az ismeretlen elkövető külső adottsága és ruházata a panaszosra illett, aki a közlekedő autókat próbálta meg leinteni. A panaszos vonatkozásában a bűncselekmény gyanúja a külső tulajdonságok alapján fennállt, így ez a körülmény megfelelő alapot szolgáltatott a rendőrségnek – a közrend védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettséghez.

A „Jelentés elfogás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” elnevezésű rendőrségi dokumentum szerint a rendőrök a helyszínre érkezve biztonságosan megálltak a szolgálati gépkocsival a benzinkútról kivezető útszakaszon, mivel ott találták meg a panaszost. Kiszálltak a gépkocsiból, és látták, hogy a panaszos ruházata valóban illett a korábbi bűncselekmény elkövetőjének ruházatához, ezért intézkedés alá vonták, és igazolásra szólították fel.

Az intézkedő rendőrök jogszerűen foganatosítottak a panaszossal szemben igazoltatást. Az igazolás megtagadása esetén az előállítás, mint a rendőr számára egyik lehetséges eszköz kilátásba helyezése úgyszintén jogszerű volt.

A panasz e tekintetben alaptalan.

2. A ruházat-és csomagátvizsgálás

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján *„A rendőr az igazolatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.”*

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint *„Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.*

(2) A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon.”

A Ket. 109. § (4) bekezdés alapján „A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”

A panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatást követően a ruházatát és a csomagját is átvizsgálták a rendőrök. Nehezményezte, hogy a tiszta ruháit az út szélére kellett kipakolnia, így megítélése szerint a foganatosított intézkedés módja aránytalan volt.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a fentiekben hivatkozott ítéletében kimondta, hogy „(...) A bíróság a rendelkezésre álló közigazgatási iratok és a per során lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján ..... arra a következtetésre jutott, hogy az alperes megsértette az Rtv. 2. § (1) bekezdésében és a 15. § (1) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy nem kiméletes módját választotta a csomag- és ruházat átvizsgálásának. E körben nem foghatott helyt az alperes azon perbeli érvelése, hogy a felperes számára nagyobb hátránnyal járt volna, ha a nagy forgalmú benzinkút területén vizsgálják át, mivel e tény – a benzinkút felvétele beszerzésének elmulasztása miatt – az alperes nem bizonyította, e bizonyítás hiányában pedig érvelése csak feltételezés, az azonban köztudomású tény, hogy a 3-as számú főút *-ról kivezető szakasza nagy forgalmú, ezért ott mindenképpen többen láthatták az intézkedést, mint a benzinkút területén vagy esetleg a főúthoz képest távolabb eső helyen.”

A bíróság döntése alapján a panaszossal szemben foganatosított ruházat- és csomag átvizsgálás módja tekintetében megállapítható, hogy a rendőrség annak nem a legkiméletesebb módját választotta, ezért az jogsértő volt, így a panasz megalapozott.

3. A szolgálati fellépés módja

Az Rtv. 20. § (1), (2) és (3) bekezdése szerint „A rendőrt az intézkedés során

- a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy
- b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.

(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) és (2) bekezdése szerint „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

(2) A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha

az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.”

A Ket. 109. § (4) bekezdés alapján *„A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök az első igazoltatását követően nem mutatkoztak be és nem igazolták magukat. Állítása szerint ezért akarta őket megállítani és ennek következtében került foganatosításra a második intézkedés.

„(...) a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy csak a napszaknak megfelelő hangos köszönés megtétele volt kétséget kizáróan megállapítható, a bemutatkozás és a szolgálati jelvény felmutatása nem volt igazolt. Ekként a felperes az általa indítványozott tanú bizonyítással igazolta az e körben tett állítását, mellyel szemben az alperes a rendelkezésre álló közokiratok és a tanúvallomások ellentmondásos volta miatt a per során a Pp. 336/A. § (2) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére nem tudta bizonyítani azon állítását, hogy az intézkedés megkezdése előtti bemutatkozás és az igazolás megtörtént, ezért a bizonyítatlanság terhét e körben az alperes volt köteles viselni.”

A bíróság ítéletében foglaltak szerint *„(...) a közigazgatási eljárás során beszerzett bizonyítékok és a perben meghallgatott tanúk vallomása alapján az is, hogy az intézkedő rendőrök jogszabályi kötelezettségük ellenére az intézkedés megkezdése előtt nem közölték az intézkedés célját, csak azt követően, hogy a felperes sérelmezte annak hiányát. A bíróság e kötelezettség megszegésével kapcsolatban arra mutat rá, hogy teljesen életszerű volt a felperes értetlen viselkedése, hiszen látszólag minden ok nélkül rendőrök érkeztek meg tartózkodása helyszínére és a szokásos igazoltatáson túlmenően ruházatának és a csomagjának átvizsgálását is végre kívánták hajtani. Ilyen váratlan és az intézkedés alá vont számára érthetetlen intézkedés esetében különösen indokolt az, hogy a rendőrök a nélkül, hogy az érintett személy értetlenkedését kifejezné, az intézkedés megkezdése előtt közöljék az intézkedés alá vont személlyel az intézkedésük célját, mivel ezzel további intézkedés, avagy esetlegesen a kényszerítő eszközök alkalmazását is el lehetne kerülni, sőt még azt is, hogy az intézkedés során esetlegesen végzetes események következzenek be, rámutatva arra is, hogy egyebekben ez az intézkedő rendőröknek jogszabályban előírt kötelezettsége, ezért a felperes keresete e tekintetben megalapozott volt.”*

Az ítéletben foglaltakra tekintettel megállapítom, hogy a rendőrök nem teljesítették az Rtv. 20. § (3) bekezdésben foglalt közzéi kötelezettségüket, ezért a panasz e tekintetben is megalapozott.

4. Az előállítás jogszerűsége

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján *„A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,*

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján *„ A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy*

alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdése szerint a garázdaság fogalma a következő: „*Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*”

A panaszos állítása szerint, amikor a panaszos a szolgálati gépkocsi elé ment, hogy leolvassa a rendszámot és hívja a segélyhívó számot, a rendőrök megindultak felé a járművel, és olyan közel hajtottak hozzá, hogy rátenyerelt a járműre.

A rendőrségi dokumentumok szerint a járőrök megállapították, hogy a panaszos nem hozható kapcsolatba a korábbi bűncselekménnyel, ezért az intézkedést befejezték vele szemben, amit közöltek a panaszossal, majd a szolgálati gépkocsiba ültek. A panaszos ekkor a szolgálati gépkocsi elé ment, és nagy erővel rácsapott a motorháztetőre, amit az időközben a helyszínre érkező másik három rendőr is hallott és látott. Ezt követően később helyszíni szemlét is lefolytatták a gépkocsi tekintetében. Az iratokban egyezően az szerepel, hogy a panaszost a garázdaság bűncselekményén történt tettenérés miatt fogták el, illetve állították elő.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget tettenérés esetén, hanem kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont elfogását, illetve előállítását.

A rendőrség észlelése szerint a panaszos garázdaság vétségét követte el, amely miatt az elfogása és előállítása jogszerű volt, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

5. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint „*A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.* „

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése szerint „*Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.*”

A panaszos nem értését fejezte ki amiatt, hogy három órára az előállító helyiségbe helyezték el.

Az „Igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról” elnevezésű rendőrségi irat szerint a panaszos előállítása *-n * órától * óráig (azaz több mint négy órán át) tartott. Ezen időszak alatt a panaszost beszállították a Rendőrkapitányság-ra, ahol átadták a szolgálatparancsnoknak és elhelyezték az előállító helyiségben, elkészítették a panaszos befogadásához szükséges dokumentációt, majd ruházat- és csomagátvizsgálást hajtottak végre, illetve a helyszínen a szolgálati gépkocsi sérüléseiről szemlét tartottak. Rendőri jelentéseket és feljelentést készítettek a rendőrök, illetve adatgyűjtést végeztek. * órakor adták át a panaszost az ügyeletes nyomozónak, aki * órától * óráig folytatta a panaszos gyanúsított kihallgatását. Ezt követően az iratokat írták alá, „rabosítást” végeztek, visszakísérték a panaszost az előállító helyiségbe, hogy a lefoglalt dolgokat visszakapja, majd szabadon bocsátották.

Figyelemmel az időtartam alatt elvégzett eljárási cselekményekre, a panaszos szabadságának előállítással való korlátozása nem tekinthető aránytalannak, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

6. A testi kényszer és a bilincs alkalmazása

Az Rtv. 47. §-a szerint *„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”*

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdése értelmében *„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”*

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”*

A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdése értelmében *„Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.”*

Az Rtv. 48. § d) pontja alapján *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

d) ellenszegülésének megtörésére.”

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése szerint *„A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.”*

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés a) és d) pontja értelmében *„A bilincs alkalmazása kizárólag az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben, a kényszerítő eszköz alkalmazásának az Rtv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményei teljesülése esetén, különösen azzal szemben lehet indokolt,*

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg”,

(4) „A bilincselés módjai:

b) kezek előre vagy hátra bilincselése,”

(6) „A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy

a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha

aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,”

A Ket. 109. § (4) bekezdés alapján *„A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”*

A panaszos beadványában foglaltak szerint együttműködött a rendőrökkel, nem értette, miért van szükség bilincs alkalmazására. A szolgálati gépkocsi előtt mozdulatlanul állt, vállán a szatyorral, kezében a mobiltelefonjával, amikor az öt rendőr körbevette és megbilincseltek, majd a földre lökték és ott forgatták.

A bíróság ítélete úgy fogalmaz, hogy *„(...) A rendelkezésre álló közigazgatási iratok alapján az alperes határozati érvelésével szemben a bíróság a felperes álláspontját osztotta, megállapítva, hogy az ellenállásra történő hivatkozás a bilincs jogalapjaként azért nem volt elfogadható, mert a bilincs megkezdését megelőzően olyan jellegű, konkrét magatartás kifejtéséről, amely alapján a felperes ellenállása megállapítható lett volna, nem merült fel adat.”*

Az ítéletben foglaltak szerint *„(...) A bíróság mindenekelőtt arra utal, hogy az Rtv. 48. § c) pontja nyelvtani értelmezése szerint az ellenszegülés megtörése azt jelenti, hogy meg kell valósulnia egy konkrét ellenszegülő magatartásnak, amit csakis bilincs alkalmazásával lehet megtörni. A szó jelentésére tekintettel a bilincs alkalmazása nem szolgálhatja a megelőzést, hiszen a megtörés szűkebb fogalom a megelőzésnél. A bíróság e körben hivatkozik a Kúria Kfv.III.38.129/2016/4. számú ítéletében foglaltakra, melyben a Kúria kimondta, hogy „a bilincshasználat bármilyen kényszerítő körülmény, biztonsági kockázat nélküli, preventív használata egyértelműen ellentétes lenne az Emberi Jogok Európai Bíróságának irányadó gyakorlatával is.” Az ellenszegülés potenciális, távoli lehetősége tehát önmagában nem teremt jogalapot a bilincs használatára, megjegyezve, hogy jelen esetben a bizonyítékok alapján még e körülmény sem volt megállapítható.”*

„(...) A bíróság álláspontja szerint a bilincselésre egy korábbi intézkedés alatt tanúsított magatartás nem adhat okot, hiszen ha az megalapozza a kényszerítő eszköz alkalmazását, akkor annak már meg kellett volna történnie, ha pedig nem, akkor azzal a későbbiekben sem lehet jogszerűen élni, ugyanis a bilincs alkalmazását rögzítő jogszabályok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a bilincs sem megtorlásként, sem megelőzésként nem alkalmazható, csakis a törvényben konkrétan meghatározott feltételek bekövetkezte esetén.”

A bíróság bizonyítási eljárást folytatott amely során az alábbiak állapíthatóak meg az ítéletből. *„(...) Az előadások alapján az is megállapítható volt, hogy az autóból kiszálló rendőrök minden figyelmeztetés nélkül alkalmaztak bilincset a felperessel szemben, Zalányi Andrea elmondása alapján, miszerint „a garázda magatartás miatt pedig a bilincselés jogos, legtöbb esetben meg szoktuk bilincselni az elkövetőt”, az volt megállapítható, hogy annak használatát egyfajta automatizmus jellemzi, így az intézkedő rendőrök részéről még csak megfontolás sem volt tapasztalható a kényszerítő eszközök megválasztását illetően, amit azon előadás is megerősített, hogy minden pillanatok alatt történt. A vallomások alapján megállapíthatóan a bilincsnek a felperes egyik kezére való ráhelyezése előtt testi kényszerre nem volt szükség, arra csak a bilincselés alatt került sor, márpedig a bilincs alkalmazásának a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés a) pontjában előírt sikertelen testi kényszert jelentő feltételének a bilincs használatának eldöntése előtt kell fennállnia, ami jelen esetben nem valósult meg, ezért a bilincs használata ezen ok miatt is jogsértő volt.”*

Megállapítható továbbá, hogy „(...) A bíróság a per során lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azonban abban a helyzetben volt, hogy a rendelkezésre álló és a beszerzett bizonyítékok alapján, azok értékelésével e kérdésben is érdemben tudott dönteni, melynek eredményeképpen azt állapította meg, hogy a bilincs alkalmazása az intézkedő rendőrök részéről szükségtelen és jogalap nélküli volt, ekként a felperes keresete e tekintetben is megalapozott volt.”

Megállapítható, hogy a rendőri intézkedés során foganatosított bilincs alkalmazása a rendőrség részéről szükségtelen és jogalap nélküli volt, mivel a panaszos nem tanúsított az intézkedés során olyan magatartást, ami az ellenszegülés megtörése miatti bilincselést indokolta volna, ezért jogsértőnek állapítom meg.

7. A panaszos mobiltelefonjának elvétele

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint „A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

A panaszos a beadványában sérelmezte, hogy a bilincselés során kicsavarták kezéből a mobiltelefonját, amivel a 112-es segélyhívó számot akarta felhívni.

A rendőr jelentése azt tartalmazza, hogy a bilincselés során volt a panaszosnál mobiltelefon, azonban azt nem használta, az a zsebéből került elő. A r. őrmester járőr utólagos jelentése szerint a bilincselés közben a r. törzsszászlós körzeti megbízott kivette a panaszos kezéből a mobiltelefont, annak épsége megóvása érdekében.

A helyszínre utóbb kikerülő körzeti megbízott és a nyomozó közös jelentésben úgy nyilatkoztak, hogy amikor a rendőr járőr megkísérelte a panaszost megbilincselni, annak egyik vállán táská volt, kezében pedig mobiltelefon. A körzeti megbízott a megkezdett bilincselés közben kivette a panaszos kezéből a mobiltelefont, hogy az az intézkedés közben ne sérüljön, el ne tűnjön.

A Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése azt rögzítette, hogy a személyi szabadságot korlátozó intézkedés során, annak eredményes végrehajtása érdekében vették el a panaszos telefonját. Az előállító helyiségbe mobiltelefon nem vihető be, ezért azt letétbe helyezték és a szabadításakor adták vissza a panaszosnak. A letéti jegyzőkönyv tanúsága szerint ugyanakkor a panaszostól – egyebek mellett – elvették a mobiltelefonját is, amit utóbb visszakapott.

Megállapítható, hogy a rendőrség azzal, hogy elvette a panaszostól a mobiltelefonját, a sérülés megakadályozása érdekében, és azt letétbe helyezte, a panaszos tulajdonhoz való jogát tartotta szem előtt, amely cselekményével szakszerűtlenséget nem követett el, ezért a panasz a fentiekre tekintettel alaptalan.

VII.

A bíróság az ítéletében kimondta, hogy „(...) A felperes keresetében jogsértésként hivatkozott arra is, hogy az alperes nem vizsgálta meg azon jogsértést, hogy a rendőrök nem engedték meg, hogy a saját telefonján értesítse egy általa kiválasztott hozzátartozóját, mely kereseti kérelem tekintetében a bíróság azt állapította meg, hogy mivel e hivatkozás nem képezte a panasz tárgyát, ezért az alperes jogszerű módon nem döntött határozatában, ekként e kereseti kérelem nem volt megalapozott.”

Tekintettel arra, hogy a panaszos ezt a kérdéskört nem sérelmezte, a beadványában csupán tényként állapította meg, ezért azt – figyelemmel a Ket. 35. § (1) bekezdésére –

érdemben nem vizsgáltam. Továbbá a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy „A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”.

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint „(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”

A panaszt a fentiekre tekintettel nem vizsgáltam.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk és a IV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés f) pontja, 33. § (3) bekezdése, 47. §-a, 48. § c) és d) pontja, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (9) bekezdése;
- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 45. § (1) és (2) bekezdése;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (3) bekezdése, 37. § (1) és (3) bekezdése, 39. § (2) bekezdés a) pontja, 39. § (3) bekezdés a) és b) pontja, 41. § (1) bekezdés g) pontja, 41. § (4) bekezdés b) pontja, 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontja.

Budapest, 2017. december 08.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos